

FORMAREA PROFESIONALĂ A GREFIERILOR ÎN ROMÂNIA

Doamna Cristiana Crăciunescu, Director Școala Națională de Grefieri

Formarea profesională constituie premisa necesară și obligatorie a calității actului de justiție și a evoluției profesiei de grefier.

Până în anul 2000, formarea profesională a grefierilor în România era realizată doar în cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 423/1999 a fost înființat Centrul de Pregătire și Perfecționare a Grefierilor și a Celuilalt Personal Auxiliar de Specialitate (CPPGCPAS), care a început să funcționeze efectiv în decembrie 2000. Centrul era o instituție publică, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Justiției și avea rolul de a forma atât viitorii grefieri, cât și grefierii în funcție.

În cadrul Centrului, pregătirea profesională se realiza atât prin formare inițială a viitorilor grefieri, cât și prin formare continuă a grefierilor și a celuilalt personalul auxiliar aflat deja în funcție.

Durata de școlarizare în cadrul formării inițiale era de 6-9 luni (se stabilea, anual, prin ordin al ministrului justiției), iar cursanții aveau studii medii.

Prin Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate din instanțele judecătorești și parchetele de pe lângă acestea, denumirea acestei instituții s-a schimbat în Școala Națională de Grefieri și, de la data de 1 ianuarie 2005, aceasta a trecut din subordinea Ministerului Justiției în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii.

Școala Națională de Grefieri constituie principala modalitate de acces în profesia de grefier. Noi ne dorim ca în viitor să devină chiar singura modalitate, dar, din păcate, în prezent nu dispunem de baza materială necesară pentru a putea școlariza un număr atât de mare de cursanți încât să răspundă cererii foarte importante a sistemului nostru judiciar.

Admiterea la Școala Națională de Grefieri se realizează prin concurs național, organizat de Școala Națională de Grefieri sub coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii, în baza unui regulament aprobat prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii.

Concursul constă în probe scrise la trei discipline: procedură penală, procedură civilă și organizare judiciară.

Media minimă pentru a fi admis este 6, cu nota cel puțin 5 la fiecare disciplină.

Formarea inițială se desfășoară diferit pentru grefierii cu studii superioare juridice și grefierii cu studii medii sau studii superioare de altă specialitate.

În perioada ianuarie 2005 – iulie 2007, durata de școlarizare în cadrul formării inițiale a fost de un an pentru cursanții cu studii superioare juridice și de doi ani pentru cursanții cu studii medii.

În prezent, din rațiuni bugetare, aceasta a fost redusă la 6 luni pentru cursanții cu studii superioare juridice și un an pentru cei cu studii medii (sau studii superioare de altă specialitate). Este o perioadă de școlarizare foarte scurtă din punctul nostru de vedere, în care este foarte dificil să formăm din toate punctele de vedere un grefier performant. Este motivul pentru care vom face toate eforturile pentru a se mări durata școlarizării.

Această scurtare a duratei de școlarizare ne-a obligat să căutăm soluții pentru a nu face rabat de la calitate. Una dintre soluțiile adoptate a fost realizarea unei pregătiri inițiale specializate pentru grefierii din instanțele judecătorești și grefierii din parchete.

Formarea inițială în cadrul Școlii Naționale de Grefieri are un caracter preponderent practic, obiectivul nostru final fiind acela de a pregăti cursanții suficient pentru ca ei să facă față cu succes activității pe care o vor desfășura în instanțe și parchete. Cele șase luni de formare inițială cuprind aproximativ 4 luni de formare așa-zis teoretică, pentru că, de fapt, este o formare aplicativă, o lună

de stagiu practic în instanțele judecătorești și parchetele din București și examenele finale.

Având în vedere că actuala promoție este formată numai din cursanți cu studii superioare juridice, în pregătirea acestora se pune accentul pe modul în care se pot aplica în practică, în exercitarea profesiei de grefier, cunoștințele dobândite în facultatea de drept.

De aceea, printre disciplinele cele mai importante care se studiază în cadrul formării inițiale pentru grefierii pentru instanțe se numără procedura civilă și procedura penală, cuprinzând mai multe module ce țin de diferitele etape ale procesului civil și penal sau de specializările din cadrul acestora.

De asemenea, în scopul formării deprinderilor necesare unui bun grefier, se pune accent pe discipline precum informatica și dactilografia.

Întrucât grefierul intră în contact cu publicul, el contribuie într-o măsură importantă la crearea imaginii justiției. În acest sens, am introdus în programa școlară deontologia profesională și conferințe pe teme legate de comunicare și relații publice.

Există în programa noastră și alte discipline, cu o pondere mai mică, pentru a familiariza viitorul grefier cu unele aspecte specifice diferitelor specializări ale secțiilor instanțelor judecătorești, cum ar fi: contenciosul comercial, contenciosul administrativ, cauzele privind dreptul familiei și protecția minorilor.

Pentru că grefierul român este un grefier european, formarea inițială cuprinde și cursuri de cooperare juridică internațională, drepturile omului, drept comunitar.

Avem prevăzute în programă, de asemenea, conferințe pe teme actuale de interes, în cadrul cărora vor fi abordate probleme de larg interes care apar ca fiind necesar să fie dezbătute. În acest fel putem adapta programa la împrejurările care apar și necesită a fi dezbătute.

În mod asemănător am conceput și programa pentru grefierii pentru parchete, ținând cont de specificul activității pe care ei o vor desfășura.

Se lucrează pe grupe de câte 13-15 cursanți, punându-se accentul pe întocmirea actelor procedurale specifice care sunt sau sperăm să devină în viitor de competența grefierului. În pregătirea pe care școala o realizează, avem în vedere nu numai ce face grefierul în prezent, ci și ce ar putea să preia în viitor din atribuțiile care în prezent aparțin judecătorului sau procurorului.

Evaluarea se realizează atât în forma evaluării continue cât și în forma evaluării finale.

La sfârșitul perioadei de formare inițială cursanții susțin examene la câte trei discipline, stabilite anual de Consiliul de conducere al școlii și se face media cu toate notele obținute în cursul perioadei de școlarizare, tabelul de clasificare astfel obținut fiind criteriul după care absolvenții școlii își aleg posturile.

Fiecare absolvent care a promovat cursurile și examenele finale este repartizat pe un post și are obligația de a rămâne în sistem 5 ani, în caz contrar fiind obligat să restituie cheltuielile de școlarizare.

Tot în cadrul formării inițiale se realizează , sub îndrumarea școlii, un stagiu de formare finalizat cu un examen, în instanțele judecătorești și parchete, pentru grefierii arhivari care sunt nou angajați.

Formarea profesională continuă se realizează în beneficiul grefierilor în funcție precum și al celuilalt personal auxiliar de specialitate din instanțele judecătorești și parchete.

Aceasta poate îmbrăca forma unor seminarii, sesiuni de pregătire, conferințe, vizite de studiu, stagii de formare în străinătate.

Potrivit legii, personalul auxiliar de specialitate are obligația de a participa cel puțin o dată la 5 ani la o formă de pregătire profesională continuă organizată de Școala Națională de Grefieri.

În acest an, de exemplu, realizăm aproximativ 100 de seminarii de formare profesională continuă, la care participă peste 2500 de grefieri din instanțele judecătorești și parchetele din întreaga țară.

Aceste seminarii se desfășoară în baza unui program aprobat pentru fiecare an calendaristic de către Consiliul Superior al Magistraturii. Seminariile de formare profesională continuă se desfășoară în centrele de formare din mai multe localități din țară, cum ar fi: Bârlad, Sovata, Amara, Timișoara, Arad, Eforie.

Tematica acestor seminarii cuprinde discipline precum: procedura civilă, procedura penală, informatica, deontologia profesională, drepturile omului, drept comunitar, cooperare judiciară în materie civilă și penală, protecția minorilor, etc.

Pentru grefierii care sunt admiși prin concurs direct, fără a urma cursurile de formare inițială ale școlii, organizăm sesiuni intensive de formare, având o durată de până la două luni.

Fiecare grefier are obligația de a urma o formă de pregătire continuă în cadrul școlii cel puțin o dată la cinci ani.

Potrivit legii, formarea profesională continuă în cadrul școlii este completată și de formarea profesională organizată trimestrial la nivelul instanțelor judecătorești și al parchetelor.

Școala Națională de Grefieri va realiza în cursul anului următor și un sistem de învățământ la distanță, care ne va ajuta să completăm formarea continuă cu noi domenii și, totodată, să mărim numărul grefierilor care vor beneficia de activități de formare profesională continuă.

Formatorii Școlii Naționale de Grefieri sunt judecători, procurori, grefieri cu studii superioare juridice, profesori universitari și alți specialiști.

O mică parte dintre ei sunt detașați în cadrul școlii cu normă întreagă, dar majoritatea sunt colaboratori.

Pentru că o mare parte a formatorilor noștri sunt practicieni, care nu au o pregătire pedagogică specială, Școala Națională de Grefieri organizează și

activități de formare a formatorilor. În cadrul acestor activități sunt abordate teme legate de întocmirea programelor școlare, metode didactice, comunicare, etc.

Tot în scopul creșterii calității activității didactice, formatorii noștri au posibilitatea să consulte oricând un specialist în pedagogie și sociologie, care face parte din personalul școlii.

Ne bucurăm că absolvenții noștri sunt apreciați în instanțele judecătorești și parchetele din întreaga țară și considerăm că activitatea noastră de formare a grefierilor va contribui la realizarea unei justiții performante în România.

Judecător Cristiana-Mihaela Crăciunescu
Directorul Școlii Naționale de Grefieri
București, România